

Baron Ruzettelaan 435
8310 BRUGGE
050 37 26 75
www.vicariaatonderwijsbisdombrugge.be

NIEUWSBRIEF identiteit – godsdienst – pastoraal NOVEMBER 2019

1

up to data – jaarthemamateriaal 'handen vol hoop'

- [hier](#) tref je een [uitgewerkte novemberbezinning voor het basisonderwijs](#)
- [hier](#) (scrol naar onderaan de pagina) tref je suggesties voor een verdiepend moment in het secundair onderwijs
- [hier](#) tref je '[het gebed van de week](#)' voor de maand november 2019

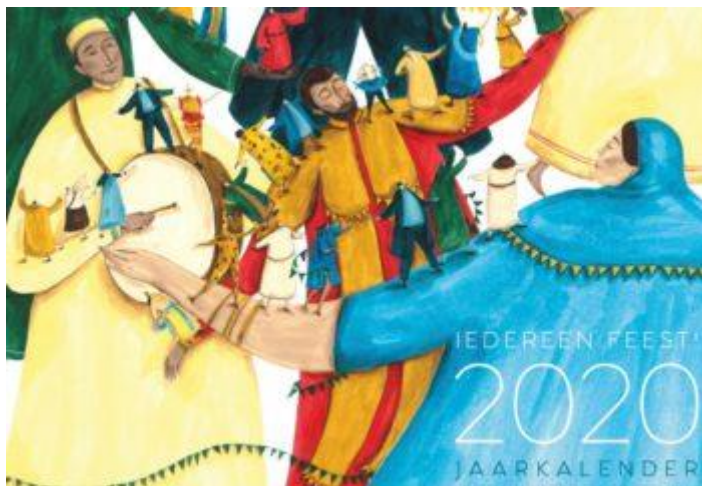
tip

Op zoek naar inspirerende teksten, gebeden, verdiepend - en zingend materiaal?

Surf naar www.vicariaatonderwijsbisdombrugge.be

- Daar vind je onder de [tegel](#) 'jaarthema 2019-2020: handen vol hoop' heel wat materiaal rond het lopende jaarthema. Nieuw voor november! Inspiratiebundel november.
- Onder de [tegel](#) 'toepassing – werkvorm – materiaal vieringen pastoraal' vind je een heel archief aan inspirerende bundels teksten van de voorbije schooljaren. Zie ook bij [archief materialen tot en met april 2018](#)
Inspirerende bundels rond november zijn te vinden in de trefwoordenlijst. Bijvoorbeeld: '[Herinneringen – november – 2010](#)' en '[Goed gezien – over bomen – 2013](#)'

jaarkalender 'Iedereen Feest! 2020'

Met deze jaarkalender heb je een middel in handen om elke dag opnieuw te weten wie wat viert in superdivers België en wereldwijd. De kalender vertelt dag na dag welke gemeenschappen een feest of herdenking vieren en brengt ze met krachtige illustraties van Yule Hermans kleurrijk tot leven. De kalender maakt nieuwsgierig, wekt interesse voor feesten en hoe ze worden beleefd. Hij zet je op weg om interlevensbeschouwelijke bruggen te bouwen en verbindend aan de slag te gaan op school.

Voor 10 euro (excl. verzendingskost) hangt de kalender in je school. Korting vanaf 20 exemplaren. Bestellen kun je via bestellingen@orbitvzw.be of via de [webshop van ORBIT](#)

jongerensynode bisdom Brugge is opgestart

Bisschop Lode Aerts heeft in zijn [eerste beleidsbrief \(1 december 2017\)](#) gevraagd om actief in te zetten op pastoraal bij jongeren en daar willen we nu samen onze schouders onder zetten.

De voorbije 3-4 jaar heeft de wereldkerk een uitgebreid synodaal proces gelopen met een jongerensynode tot slot. Het proces heeft de beleidsploeg van ons bisdom en de verantwoordelijken voor pastoraal bij jongeren geïnspireerd en we willen het ook in ons bisdom lopen. Het begrip synode (syn odos) is afgeleid van het Grieks en betekent "samen op weg gaan (om te onderscheiden waar het over gaat)". En dat is nu net wat we willen gaan doen.

De weg die de Kerk heeft afgelegd is de volgende:

1. Er was een wereldwijde jongerenenquête waarbij de Kerk wou weten wat er leeft/leefde bij de jongeren. Mogelijk hebben jullie ook met je leerlingen meegewerkt aan deze enquête.
2. In mei 2018 kwamen jongeren (gelovigen en niet-gelovigen) van over de hele wereld naar Rome om de thema's te bepalen voor de jongerensynode.
3. Uiteindelijk vond de synode plaats, die een maand heeft geduurd (oktober 2018). In die wereldwijde bijeenkomst bogen de bisschoppen zich over het thema "jongerenpastoraal" aan de hand van de weg die al werd afgelegd.
4. Uiteindelijk schreef de paus een exhortatie, dat is een brief aan de jongeren en aan alle gelovigen. Deze exhortatie, met als titel "Christus vivit" (Christus leeft), dient ook als slotdocument bij de synodale weg voor jongerenpastoraal. Eigenlijk zou je de brief ook als een beginpunt kunnen zien voor allen die met jongeren willen werken.

Een heel belangrijk inzicht dat gegroeid is tijdens het synodaal proces van de wereldkerk, is het besef dat we jongeren actoren in onze kerk moeten laten worden, de dragers van de pastoraal. Vandaar dat we beter niet meer spreken van een pastoraal voor jongeren, maar van een pastoraal met jongeren. Deze grote verandering is de paus niet ontgaan. Keer op keer benadrukt hij in zijn exhortatie het belang om luisterend aanwezig te zijn, met open deuren en een open hart, met aandachtige en concrete belangstelling.

In ons bisdom willen we werk maken van deze uitnodiging en die luisterende houding concreet gestalte proberen te geven. Meer dan een jaar lang gaan we daarom samen op weg. We zullen hierbij via 5 pistes te werk gaan: in onderwijs, in de jeugdbewegingen, via IJD, in de parochies en via (de nieuwe) jongerenbewegingen ... Alles wat we horen, zullen we bundelen, samenvatten en bespreken op een groot open beraad, een plaatselijke synode (11 november 2020). Daarop zal de beleidsploeg op aanwezig zijn om vooral goed te luisteren en om nadien beleidslijnen te filteren.

In de voorbije weken kregen de 14 coördinerende directies van het **secundair** onderwijs het bezoek van Severine Verhulst en Rik Depré ([Zie bijlage](#)). Dit om het project voor te stellen en om te vragen of teams in de scholen gemotiveerd kunnen worden om jongeren te bevragen, dus ook te luisteren naar jongeren. Samen met de raden van directeurs zal nu worden nagegaan hoe dit project het beste ingang kan vinden in de scholen. Bedoeling is om in elke schoolgemeenschap, en in zoveel mogelijk individuele scholen van elke scholengemeenschap een breed 'draagvlak' te creëren om naar jongeren te luisteren. We hopen veel input te krijgen en van veel jongeren te horen wat ze van onze kerk verwachten, wat de kerk voor hen kan betekenen, welke opties ze de kerk graag zien nemen in de komende jaren. Zoals het in een synodaal proces hoort, moeten we de stem van de jongeren goed beluisteren om, rekening houdend met hun aanbevelingen, de concrete beleidslijnen te gaan uittekenen.

Tegen de krokusvakantie van 2020 willen we van alle scholen vernemen welke 3 prioriteiten hun leerlingen naar voor schuiven waaraan in ons bisdom kan gewerkt worden. We zullen die input verwerken en nodigen delegaties van jongeren uit zoveel mogelijk scholen uit naar "**het festival van de HOOP**" dat in centrum d'Abdij zal doorgaan op woensdag 29 april 2020.

Christus leeft – open dialoogavond voor onderwijs

Het **vicariaat onderwijs** van het bisdom Brugge organiseert een [open dialoogavond](#) voor alle leraren basis- en secundair onderwijs, opvoeders, personeelsleden, directies, beleidsondersteuners, bestuurders, pedagogisch begeleiders, inspecteurs-adviseurs rooms-katholieke godsdienst, die omtrent deze brochure met elkaar in dialoog willen gaan. Er is professionele begeleiding voorzien op deze avond.

Deze [dialoogavond](#) gaat door op **donderdag 5 december** 2019 van **19.00 uur tot 21.30 uur** in centrum d'Abdij, Baron Ruzettelaan 435, 8310 Assebroek. Er is onthaal vanaf 18.30 uur. **Vooraf inschrijven is noodzakelijk** (tegen 29 november 2019) via deze link: <https://nascholing.be/2019-2020/index.aspx?type=37&modID=3741625>

Zo is de dialoogavond opgebouwd:

- Een vernieuwde kijk van de wereldkerk op jongeren: evoluties in de kerk betreffende jongerenpastoraal n.a.v. de jongerensynode
- Enkele klemtonen en uitwisseling rond de postsynodale exhortatie "Christus leeft!"
- Het synodaal proces rond jongerenpastoraal, organisatie van luistergesprekken in de scholen
- Gesprek rond jongerenpastoraal in 'onderwijsinstellingen' (zie o.a. nummers 221/222/223 uit de exhortatie)

Alle actuele info over de jongerensynode (luik onderwijs) [tref je hier](#).

opleidingstraject bezinningsbegeleiding - op zoek naar een bezinningsbegeleider in het secundair onderwijs

“Expliciete haltes, adempauzes, willen wij in de katholieke dialoogschool aanbieden aan alle kinderen en jongeren. Een belangrijke doelstelling van het leerproces is immers om elke jongere inzicht en uitzicht te geven op zijn of haar eigen mens-wording als een groeiproces van steeds diepere zin, betekenis en geloof. De multiculturele mix van jongeren en levensbeschouwingen heeft nood aan bezielde begeleiding om hun eigen zoektocht naar zin te ondersteunen.” *Uit de basistekst bezinningen en bezinningsdagen in een katholieke dialoogschool.*

Om aan deze **vraag naar goed opgeleide bezinningsbegeleiders** tegemoet te komen, hebben Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de Federatie van Bezinnings- en Ontmoetingshuizen (FBO) de handen in elkaar geslagen en een opleiding uitgewerkt. In september 2019 startte het tweede seizoen van de opleiding tot bezinningsbegeleid(st)er. Deze opleiding omvat een weekend, 4 thematische avonden, een slotdag en stages. De opleiding staat open voor iedereen die graag met jonge mensen verdiepend en inspirerend wil mee op weg gaan.

Dialoog over datgene wat wezenlijk is in het leven, is van groot belang in onze samenleving. Het is daarbij vooral belangrijk dat de dialoog in wederzijds respect gebeurt. Tijdens bezinningsdagen treedt deze dialoog op de voorgrond en komt de spirituele kant van het leven aan de orde.

Meer info over deze opleiding: www.klasbezinning.be - www.nascholing.be
leen.dillen@katholiekonderwijs.vlaanderen en info@klasbezinning.be

[Hier tref je een lijst met bezinningsbegeleiders die de opleiding volgden en die scholen vrij kunnen contacteren](#)

Tot slot een getuigenis van een leerling: “...Eerst wist ik niet goed wat bezinnen was. Was het alleen maar nadenken over jezelf of moesten we heel de tijd stil zijn? Ik dacht echt dat het een super zwaar moment ging worden en dat iedereen er maar verlaten bij ging zitten. Maar jij, Kristin, hebt het zo goed aangepakt. Je liet ons aan het woord, je stelde vragen en af en toe deden we een activiteit tussendoor... Ook zou iedereen in zijn leven eens moeten bezinnen. Even een moment nemen om tot jezelf te komen. Het zou mensen echt kunnen helpen met het verwerken van emoties en gebeurtenissen. Mij heeft het in ieder geval deugd gedaan.”

bezinning voor onderwijsmensen

[eerste midweekend op 22 - 23 november 2019 in de abdij van Averbode](#)

vorming voorgaan in liturgie en gebed op school

In een katholieke dialoogschool is ruimschoots plaats voor vieringen op school. We zien de mogelijkheid van eucharistie vieren tot een brede waaier van verdiepende en bezinnende activiteiten. Dit kan gaan van breed humaan (zonder aparte/nadrukkelijke verwijzing naar een religieuze traditie) tot uitdrukkelijk kerkelijke vieringen, met tussen deze beiden vele gradaties.

Het is de bedoeling om 'in de nabije toekomst' een basisvorming op te zetten voor leraren/directies die zich willen scholen tot 'voorganger in liturgie en gebed op school'. De vorming bestaat uit een theoretisch gedeelte (een aantal inhoudelijke sessies) met concrete aanzetten tot verwerking en praktijk. Bij de start van de vormingsreeks krijgt elke deelnemer een verwerkingsopdracht, die uitgevoerd, besproken en geëvalueerd wordt. **In het tweede trimester van dit schooljaar willen we alle kandidaten samenbrengen die interesse vertonen.** Ondertussen zijn er reeds voldoende aanmeldingen om de reeks te laten doorgaan. Wie alsnog wil aansluiten geeft zijn naam door aan rik.depre@katholiekonderwijs.vlaanderen **voor 01 december 2019.**

levensbeschouwelijke vakken en interlevensbeschouwelijke dialoog

Het Vlaamse regeerakkoord van 1 oktober 2019 laat de huidige organisatie van het levensbeschouwelijk onderwijs grotendeels intact. Er wordt enkel voor het gemeenschapsonderwijs de mogelijkheid geopend om in de derde graad van het secundair onderwijs één van de twee uur van de bestaande levensbeschouwelijke vakken te vervangen door één uur "interlevensbeschouwelijke dialoog". Opmerkelijk is daarnaast dat men de wens uit dat in dit uur "interlevensbeschouwelijke dialoog" ook aandacht zou besteden aan de eindtermen rond burgerschap. Dit is een belangrijke erkenning van het feit dat confessioneel gekleurde vakken vanuit hun perspectief kunnen bijdragen aan de vorming van de burgers van morgen. Tenslotte wordt gevraagd naar een zinvolle invulling voor leerlingen die een vrijstelling vragen.

In een [bijdrage op VRT NWS ontwikkelt prof. dr. Didier Pollefeyt](#) (KU Leuven) een concept om mogelijks vorm te geven aan een dergelijk uur "interlevensbeschouwelijke dialoog" dat zowel pedagogisch als levensbeschouwelijk plausibel wil zijn.

Nota [Erkende Instanties over interreligieuze dialoog in 3de graad GO!](#)

regionale gespreksavonden 'hoop doet leren' – tweede avond

Over ongeveer één maand start de tweede regionale avond rond identiteit. Ditmaal komt 'De hoop' en drie wegwijzers (rechtsvaardigheid, uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte) aan bod.

Voor wie dit haalbaar is, raden we aan om vooraf **de bladzijden 22 tem 28** en de **39 tem 53** te lezen.

Dankbaar voor jullie rijke inbreng tijdens de eerste avond kijken wij alvast ernaar uit om je te mogen ontmoeten op de volgende avond in Harelbeke, Assebroek of Diksmuide.

- Centrum d'Abdij, Baron Ruzettelaan 435, 8310 Assebroek op dinsdag 26 november 2019 van 19:00 tot 21:30
- Dekenij Diksmuide, Sint-Niklaasstraat 9, 8600 Diksmuide op maandag 2 december 2019 van 19:00 tot 21:30
- Pastoraal Centrum De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke op maandag 9 december 2019 van 19:00 tot 21:30

extra verkenningsdagen ZILL en ILC

De godsdienstinspecteurs nodigen de directies en een teamlid uit op één van de bijkomende éénmalige verkenningsdagen rond ZILL en Interlevensbeschouwelijke competenties. Deze gaan door voor werkingsgebied Noord op 21 april in D'Abdij te Assebroek voor werkingsgebied Zuid op 22 april in De Bron te Harelbeke en voor werkingsgebied West in De Klimop Diksmuide op 27 april telkens van 09u00 tot 12u00. Een niet te missen kans.

Doelgroep:

- Alle directies die de introductie niet hebben meegemaakt.
- Alle directies die vragen hebben in verband met de implementatie van ILCs binnen Zill
- Allen die meer willen weten over de inspanningsverplichting die elke school heeft om te werken aan de ILCs

blog

We ontvingen de aankondiging van een nieuwe blog vol tips voor de godsdienstles (basis) te volgen via volgende link: <https://rkgnieuws.blogspot.com/> Een blog biedt de beheerder (Luc Coene) de kans om makkelijker gegevens te verzamelen, te beheren en te presenteren. Je bent als leraar of directie sneller op de hoogte van de meest recente aanpassingen op Yurls en andere godsdienstsites. Maar er zijn ook de regels van de privacy: Om op de hoogte te blijven van de meest recente aanpassingen kan je jouw e-mailadres opgeven via het contactformulier op de blog en bestaat de mogelijkheid om je steeds af te melden.

voor meer info bij een bepaald item
Rik Depré, 0490/11 36 13
rik.depre@katholiekonderwijs.vlaanderen